

Затверджено Рішенням
41 сесії 8 скликання
№ 5 від 29.05.2020 р.

ПРОГРАМА
«РОЗВИТОК МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ
В ОЛЕКСАНДРІВСЬКІЙ ОТГ на 2020- 2022
роки»

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1	Назва програми	« РОЗВИТОК МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В ОЛЕКСАНДРІВСЬКІЙ ОТГ на 2020- 2022 роки»
2	Ініціатор розробки програми	Молодіжна громадська рада
3	Дата, номер і назва розпорядчого документа про затвердження програми	Рішення сесії 8 скликання №_____ від _____ 2020 року.
4	Головний розробник програми	Відділ культури, туризму, молоді та спорту
5	Співрозробники програми	Відділ освіти
6	Відповідальний виконавець програми	Відділ культури, туризму, молоді та спорту
7	Співвиконавці програми	Молодіжна ГР
8	Термін реалізації програми	2020 – 2022 роки
9	Мета програми	
10	Загальний обсяг фінансування	105,0 тис.
11	Очікувані результати виконання	<p>запровадити/покращити інноваційні механізми молодіжної участі (бюджет участі, молодіжний банк ініціатив, молодіжні дорадчі органи);</p> <ul style="list-style-type: none"> • збільшити кількість молодих хлопців та дівчат, охопленої всіма видами фізкультурнооздоровчих, культурних, правозахисних, просвітницьких та інших заходів; • надавати підтримку молоді у працевлаштуванні та сприяти створенню робочих місць; • підвищити рівень участі молодих хлопців та дівчат у політичному житті громади

		<ul style="list-style-type: none"> • створити умови для розвитку творчого потенціалу молоді; • налагодити ефективну співпрацю між ОМС та молоддю;
12	Ключові показники ефективності	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення на 15% участь молодих хлопців та дівчат в політичному житті (представництво в виконкомі, депутатському корпусі) - розроблена Стратегія розвитку молодіжної політики - розроблений та запроваджений механізм участі молоді в управлінні громадою - зменшення рівня міграції молоді з громади на 20% - підвищення рівня співпраці ОМС з молоддю громади - розвиток молодіжного руху

ВСТУП.

Ефективність молодіжної політики в Україні в умовах децентралізації значною мірою залежить лише від єдності та скоординованості дій виконавчої влади, місцевого самоврядування і молодіжного представництва.

Міністерством молоді та спорту разом із представниками державного та громадського секторів, місцевого самоврядування, експертами, молодіжними лідерами розроблено **модель реалізації молодіжної політики в умовах децентралізації**, яка була схвалена на засіданні колегії відомства 21 грудня 2017 року та рекомендована до впровадження.

Модель формує новий підхід – від «роботи з молоддю» до «молодіжної участі» та ґрунтується на міжсекторальній взаємодії і враховує територіальні особливості молодіжної роботи відповідно конкретних потреб молоді.

Таким чином, на **національному рівні** центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію молодіжної політики, є

Міністерство молоді та спорту, яке в умовах децентралізації має виконувати такі функції:

- нормативно-правове забезпечення;
- формування стратегії розвитку та пріоритетних напрямів молодіжної політики;
- забезпечення підвищення кваліфікації молодіжних працівників;
- методична підтримка з урахуванням міжнародного досвіду та кращих практик;
- фінансування або сприяння в залученні фінансових коштів на реалізацію програм, проектів тощо.

Регіональний рівень має відповідати за реалізацію молодіжної політики в рамках підходів, запропонованих на національному рівні, зокрема в межах Державної програми «Молодь України». На своєму рівні також можуть бути розроблені та ухвалені регіональні програми, орієнтовані на потреби молоді, з урахуванням місцевих особливостей.

Місцевий рівень характеризується тим, що децентралізація передбачає збільшення відповідальності на місцях, перегляд можливостей для реалізації молодіжної політики на місцевому рівні, відповідно функцій основних гравців.

Для ефективної реалізації молодіжної політики в ОТГ важливо передбачити:

- необхідну інфраструктуру молодіжної політики, у тому числі її організаційне та фінансове забезпечення;
- забезпечення діяльності молодіжних центрів і молодіжних працівників;
- розвиток інститутів громадянського суспільства;
- міжгалузеву та міжсекторальну взаємодію у молодіжній роботі;
- оцінювання ефективності молодіжної роботи і звітування перед громадою про стан роботи з молоддю;
- забезпечення умов молодіжної участі та молодіжного громадського контролю.

1. Загальні положення

Програма підтримки молодіжної політики на території Олександрівської об'єднаної територіальної громади до 2022 року розроблена відповідно до Конституції України, Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», Декларації «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні», Постанові КМУ «Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України»,

Європейській хартії про участь молоді у місцевому і регіональному житті. Велика імовірність того, що реформа децентралізації не може бути успішною у разі відсутності дієвої моделі молодіжної політики і молодіжної роботи. Забезпечення ефективної молодіжної політики в умовах децентралізації має базуватися на належному кадровому, фінансовому забезпеченню, розвитку молодіжної інфраструктури та залученню молоді до процесу розроблення й ухвалення рішень і контролю за їх виконанням. Виходячи з того, що одним з основних завдань процесу децентралізації є формування комфортного середовища для мешканців громади, основні напрями реалізації молодіжної політики на рівні громади є:

- Кадрове забезпечення (навчання фахівців і молодіжних працівників),
- Належне фінансування молодіжної роботи;
- Розвиток молодіжної інфраструктури;
- Залучення молоді до процесу розроблення, ухвалення рішень та контролю за їх виконанням.

Важливим аспектом у процесі запровадження моделі молодіжної політики на рівні громади є створення дієвої системи збору, обробки інформації й реагування на запити молодих хлопців та дівчат, місцеві молодіжні ініціативи.

Таблиця 1 Розподіл населення в ОТГ за статтю станом на 01.01.2020 року

Назва населеного пункту	Кількість населення, осіб		
	Всього	Жінки	Чоловіки
Смт Олександрівка	5433	3022	2411
Село Трикрати	1922	987	935
Село Воронівка	1312	753	559
Село Трикратне	815	486	329
Село Актове	468	253	215
Село Веселий Роздол	64	30	34
Село Зоря	17	9	8
Село Вільний Яр	9	6	3
ВСЬОГО:	10040	5546	4494

Таблиця 2 Розподіл населення ОТГ за статтю, віком станом на 01.01. кожного вказаного року

ВСЬОГО ПО ОТГ

Назва населеного пункту	2017			2018			2019		
	Всього	Ж	Ч	Всього	Ж	Ч	Всього	Ж	Ч
Олександрівка	6289	3308	2981	6063	3115	2948	5871	3034	2837
Трикрати	1978	1043	935	1975	1043	932	1922	987	935
Воронівка	1309	513	796	1318	556	762	1312	559	753
Трикратне	744	391	353	672	359	313	780	417	363
Актове	496	271	225	482	262	220	469	256	213
Веселий Роздол	52	27	25	49	25	24	50	26	24
Вільний Яр	10	6	4	10	6	4	9	6	3
Зоря	17	8	9	17	8	9	17	9	8
Всього	10895	5567	5328	10586	5374	5212	10430	5294	5136

Таблиця 3 Кількість мешканців громади віком 18-35 з розбивкою за статтю

Назва населеного пункту	2017			2018			2019		
	всього	Ж	Ч	всього	Ж	Ч	всього	Ж	Ч
Олександрівка	1443	725	718	1543	793	750	1516	732	784
Трикрати	424	230	194	468	254	214	435	250	185
Воронівка	385	128	257	364	122	242	362	129	233
Трикратне	136	66	70	118	56	62	225	109	116
Актове	128	67	61	120	62	58	125	65	60
Веселий Роздол	12	6	6	4	2	2	6	2	4
Зоря	4	2	2	4	2	2	4	2	2
Всього	2532	1224	1308	2621	1291	1330	2673	1289	1384

Таблиця 4 Представництво молоді у виконавчому комітеті Олександрівської селищної ради

Загальна кількість	Жінки	Чоловіки
15	10	5

у тому числі віком 17- 35 років - 2 жінки (13% від загального складу)

Таблиця 5 Склад депутатського корпусу 8-го скликання Олександрівської селищної ради та участь молоді

Всього	Жінки	Чоловіки
25	15	10

у тому числі віком 17 – 35 років – 2 (1 жінка і 1 чоловік) (8%)

4 Склад депутатських комісій та представництво молоді в них.

Назва комісії	Всього осіб	У тому числі		Голова комісії, стать
		Ж	Ч	
З питань прав людини, законності, депутатської діяльності і етики	5	4	1	Ж
З питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку, промисловості, підприємництва, транспорту, зв'язку та сфери послуг	5	2	3	Ч
З питань містобудування, будівництва, земельних відносин, охорони природи, питань житлово-комунального господарства та комунальної власності	5	2	3	Ч
З питань освіти, культури, молоді, фізкультури і спорту	4 у тому числі 2 особи віком 17-25 років) 1 чоловік і 1 жінка , що є 50 % від загального складу	2	2	Ж
З питань охорони здоров'я та соціального захисту населення.	4	4	0	Ж

Участь молоді в громадському житті

Назва	адреса	Кількість осіб	Керівництво/ голова за статтю	
			жінка	чоловік
ГО «Сила села»	Село Актове	15 (віком 17-35 років – 2)		1
ГО «ЦВІТ»	Село Трикрати	5 (віком 17-35 років – 3)	1	
ГО «ДобРО»	Смт Олександрівка	15 (віком 17-35 років – 3)	1	
Ініціативна група «Віра»	Село Воронівка	5 (віком 17-35 років – 1)	1	
Ветеранська організація	Село Трикрати	20	1	
Всього	5 організацій	60	4	1

Загальний відсоток участі молоді в ГО від загальної кількості членів - 15%.

Населення Олександрівської об'єднаної територіальної громади станом на 01.01.2020 року становить 10 040 осіб, з них молодь віком від 14 до 35 років 2720 осіб, або 27% від загальної кількості населення. Молоді люди є носієм потенціалу, мають права і відіграють активну роль в розвитку громади. Молодіжна політика інтегрує в собі усі інші сфери відповідальності по роботі з молоддю: освіта, працевлаштування та ринок праці, культурний розвиток, соціальний захист тощо та передбачає використання існуючої структури і формування нової, якщо її немає, з урахуванням функцій різних відповідальних суб'єктів на рівні громади. Частково функції роботи з молоддю покладені на різні сектори селищної ради – освітні заклади, амбулаторії, сектор соціального захисту, будинок культури, бібліотеки, центри культурно-громадського дозвілля, відділ культури, молоді та спорту селищної ради, молодіжної громадської ради тощо. Аналізуючи результати вивчення потреб молоді можна зробити висновок, що загальнолюдські цінності і проблеми дуже близькі сучасній молоді, молоді хлопці та дівчата вважають їх актуальними і намагаються знайти шляхи їх вирішення. Переважна більшість проблем молоді — це складові загальних потреб сучасного суспільства. Державою проблеми молоді досліджуються у трьох аспектах:

- Що молодь може дати суспільству для його розвитку;
- Що суспільство може дати для молоді для її розвитку і соціального становлення;
- Власний потенціал молоді в інтересах її самореалізації і розвитку суспільства.

Для ефективної реалізації молодіжної політики на рівні громади потрібно передбачити:

- постійну оцінку та моніторинг потреб, зокрема, і гендерних потреб, молоді;
- необхідну інфраструктуру молодіжної політики, у тому числі здійснення її організаційного та фінансового забезпечення;
- забезпечення діяльності молодіжних просторів і молодіжних працівників;
- сприяння формуванню та розвитку інститутів громадянського суспільства;
- налагодження міжгалузевої та міжсекторальної взаємодії у молодіжній роботі;
- здійснення оцінки ефективності молодіжної роботи на рівні громади і звітування перед громадою про стан роботи з молоддю;
- забезпечення умов молодіжної участі та молодіжного громадського контролю.

Для активізації участі молодих людей повинні бути створені певні структури, яким має надаватись підтримка, – це молодіжні ради, банки молодіжних ініціатив, молодіжні центри (простори) тощо. Йдеться про більш активне залучення молоді до ухвалення рішень, процесу формування та реалізації молодіжної політики на рівні ОТГ.

Молодіжна робота в громаді повинна враховувати інтереси та потреби молоді й, насамперед, формувати не споживацькі настрої в молодіжному середовищі, а активну громадянську позицію молоді та задіяти усі потенційні ресурси. Реалізація Програми ґрунтується на системі загальноєвропейських принципів, визначених у Переглянутій Європейській Хартії про участь молоді у місцевому та регіональному житті: відкритості, рівності можливостей та недискримінаційному ставленні, реалістичності Програми, дієвому та відповідальному підході, а також безпосередньому залученні молоді до її виконання. Згідно Резолюції про молодіжну роботу Ради Європи, молодіжна робота базується на неформальній та інформальній освіті, проводиться поза межами формальної освіти, організовується силами молоді та спеціалістами по молодіжній роботі. У Олександрівській ОТГ з 2017 року

створено відділ культури, молоді та спорту та утворено Молодіжну громадську раду.. Ефективність реалізації програми залежить від єдності та координованості дій місцевого самоврядування і молодіжного представництва.

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована

Програма « Розвиток молодіжної політики в Олександрівській ОТГ на 2020 -2022 роки» Молодь Музиківської громади визначала свої пріоритети та проблеми шляхом різних статистичних даних, результатів репрезентативного соціологічного дослідження «Молодь України 2017» та аналізом поточної ситуації в громаді.

За результатами вивчення потреб визначено наступне:

1. Немає пасивної молоді – є непрофесійність у роботі з цільовою аудиторією, недостатньо цікавих заходів поза навчальними закладами. Молодь потребує різноманітних розважальних, просвітницьких та культурно-мистецьких заходів, які дадуть змогу реалізувати потенціал.
2. Освіта в школі задовольняє базові навчальні потреби, але цих знань недостатньо для особистісного розвитку. Окрім загальної освіти, молоді люди у громаді не мають доступу до зручних та зрозумілих освітніх інструментів в контексті розвитку навичок, які роблять життя продуктивним та успішним, а їхню активність – корисною для громади. Особливо важливими для молоді є профорієнтаційні заходи, тренінги, профільні майстер-класи та зустрічі з успішними людьми.
3. Заходи з формування здорового способу життя молоді (ЗСЖМ) не задовольняють усі категорії молоді – дівчат та хлопців, жінок та чоловіків у їх різноманітті.
4. В громаді недостатньо приділяється уваги інформуванню молоді з приводу можливостей самореалізації, програм обміну, тощо. Затребуваність в цій послугі згідно з проведеним аналізом потреб стоїть на першому місці.
5. Залучення молоді до прийняття рішень потребує змін. Молодіжна рада та залучення молодих спеціалістів до апарату селищної ради дадуть змогу реалізувати учасницький підхід до формування місцевої політики.
6. Відсутність у стратегічних документах достатньої кількості завдань та напрямків розвитку молодіжної політики.
7. Слабка фінансова підтримка молодіжної політики з місцевого бюджету.

3. Мета та завдання Програми

Програма визначає шляхи розвитку молодіжної політики на території Олександрівської ОТГ на 2020-2022 роки.

Метою Програми є створення умов для розвитку і самореалізації молодих хлопців та дівчат в громаді, молодих сімей, формування їх активної громадянської позиції та свідомості.

Основні завдання програми:

- формування активної громадянської позиції – здійснення заходів з підвищення рівня правової обізнаності, утвердження громадянської свідомості молоді, заходи на підтримку доступу молодих чоловіків і жінок до відповідальних посад у професійному житті, асоціаціях, політиці і місцевих органах влади; популяризація волонтерського руху як форми залучення молоді до суспільно значущої діяльності та способу неформальної освіти і вторинної зайнятості;
- формування здорового способу життя молоді – шляхом здійснення заходів, спрямованих на популяризацію та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я серед молоді;
- впровадження нових форм організації змістовного дозвілля дівчат та хлопців;
- розвиток неформальної освіти – шляхом здійснення заходів, спрямованих на набуття молодими людьми знань, навичок, що сприятимуть соціальній та професійній компетенції молоді, формуванню мотивації до навчання впродовж життя;
- інтеграція молоді на ринок праці - шляхом створення умов та здійснення заходів, спрямованих на працевлаштування молоді (забезпечення первинної і вторинної зайнятості та самозайнятості молоді) та подолання стереотипів і бар'єрів, зокрема, гендерних.

4. Фінансове забезпечення Програми

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, які передбачаються для виконання програм і заходів в рамках молодіжної політики, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, враховуючи потреби та інтереси молоді Олександрівської ОТГ, підприємств та організацій різних форм власності, інвесторів, спонсорів, власні кошти громадян та грантові кошти різних програм, у тому числі міжнародних. Обсяги видатків місцевого бюджету на виконання Програми щорічно визначаються у межах кошторисних бюджетних призначень на відповідні роки.

5. Очікувані результати виконання Програми.

Реалізація даної Програми дозволить:

- запровадити/покращити інноваційні механізми молодіжної участі (бюджет участі, молодіжний банк ініціатив, молодіжні дорадчі органи);
- збільшити кількість молодих хлопців та дівчат, охопленої всіма видами фізкультурнооздоровчих, культурних, правозахисних, просвітницьких та інших заходів;
- надавати підтримку молоді у працевлаштуванні та сприяти створенню робочих місць;
- підвищити рівень участі молодих хлопців та дівчат у політичному житті громади
- створити умови для розвитку творчого потенціалу молоді;
- налагодити ефективну співпрацю між ОМС та молоддю;
- зміцнення і стабілізація структури органів влади, які займаються розв'язанням молодіжних проблем, постійне збільшення обсягів фінансування заходів
- активізація молодіжного руху